

KAASAV NOORSOOTÖÖ KUI ÜKS VÕTI SOTSIAALSE KAASATUSE SUURENDAMISEKS

Piret Jeedas, SA Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo,
koolituspartner, piret@ruumiloojad.ee

**EUROOPA
NOORED**
EUROOPA.NOORED.EE

ARCHIMEDES

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

küsimuste ring

MIS AEG ON PRAEGU?

MILLISEID VÕIMALUSI KANNAB KAASAV
NOORSOOTÖÖ?

KUIDAS ÄRA TUNDA KAASAVAT
NOORSOOTÖÖTAJAT EHK

VÄLIMÄÄRAJA?

MIND HIRMUTAB VALIKUTEROHKUS

Noor tööotsija Kalle, 18. a.

MIS AEG ON PRAEGU?

Tänane elu - ja õpikeskkond on väga mitmekesine, rikkalik, vahetu ja võimalusterohke, aga ka **KOMPLEKSNE**.

See keskkond on täis väga palju **SEGADUST** ja **KAOST**, millega kaasneva **EBAMÄÄRASUSEGA** on raske toime tulla.

Oluliseks muutuvad uued oskused nagu **ISESEISVUS JA LOOVUS, PROBLEEMIDE LAHENDAMINE, SUHETE LOOMINE, VÕIME NÄHA JA LUUA SEOSEID ERI VALDKONDADE VAHEL**. (Mishra 2013).

Ennastjuhtiv noor ja täiskasvanu

Enesejuhitud õppimine kui valmisolek planeerida ning juhtida tegevusi lahenduste loomisel ning projektide elluviimisel, näidata üles iseseisvust, rakendada loovat mõtlemist, juhtida oma ressursse (Misra jt 2013).

Erinevate võimete, suhtumiste, väärtuste arendamine

Intsiatiiv, iseseisvus, järjepidevus õppimisel, vastutus oma õppimise eest, enesedistsipliin, uudishimulikkus, õppimise nautimine, tendents seada eesmärged, võime näha probleeme kui väljakutseid

Noorsootöö

noortele arendavaks tegevuseks tingimuste loomine, mis võimaldab neil oma vaba tahte alusel tegutseda väljaspool perekonda, tasemeõpet ja tööd (Noorsootöö strateegia 2006-2013).

KAASAV NOORSOOTÖÖ

kõigi noorte aktiivset, võrdväärset osalust soodustav ja toetav mõtestatud ning teadlik tegevus, millega kaasatakse erivajadustega ja vähemate võimalustega noored noorsootöö igapäevastesse tegevustesse (Jüristo ja Kannelmäe-Geerts 2009–2011, Kaasava noorsootöö käsiraamat)

Kelle jaoks? Iga noore jaoks...

*Ma ei pruugi olemasolevas süsteemis
hakkama saada...*

MUL ON SOOVID, UNISTUSED JA IDEED

Kalle, 18 .a.

Igapäevased tegevused

Mitmekesisus

Kogemusterikas ja loov

Võimalus luua seosesid

Esitada küsimusi ning kahelda olemasolevas

Rakendada oma oskusi

Mõtestada ja analüüsida

Teha omavahel koostööd

Luua tähendust

Ühendada erinevaid ideid

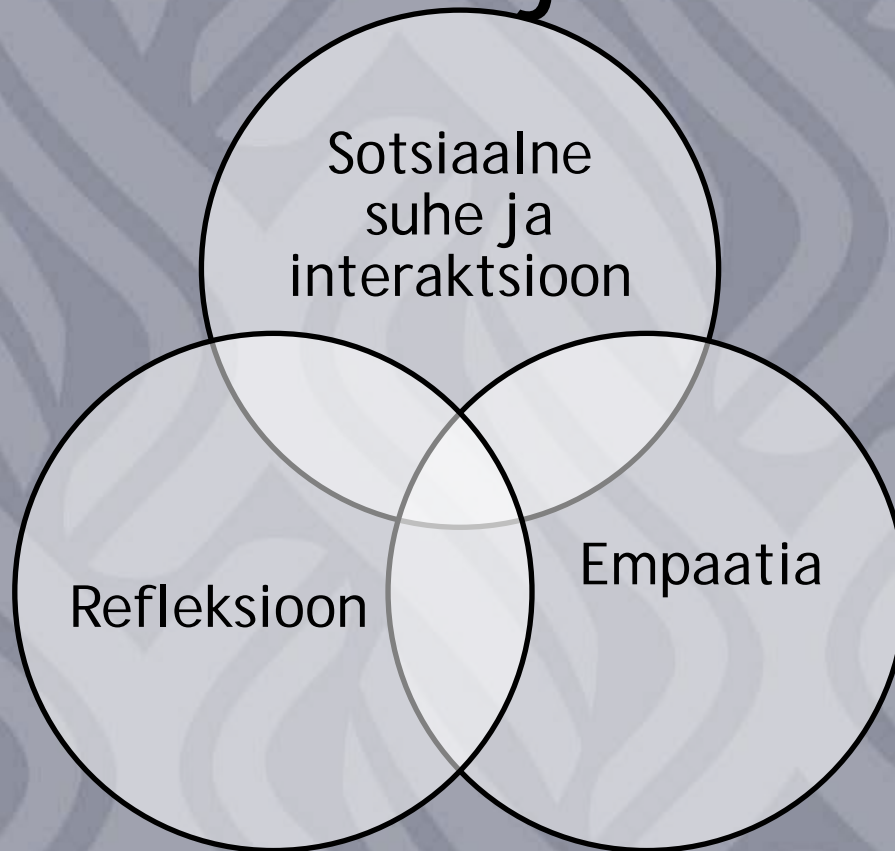
Katsetada

Võtta riske

Kaasava noorsootöö printsiibid:

**ERINEVATE LÄHENEMISTE PÕIMUMINE
PAINDLIK INDIVIDUAALNE (vajadusel
pikaajaline) LÄHENEMINE
KOOSTÖÖ ERI VALDKONDADE INIMESTE
VAHEL, nn AUKUDETA VÕRGUSTIK
KOGUKONNA KAASAMINE JA TEADLIKKUS**

kaasava noorsootöötaja välimääraraja

USALDUSE LOOMINE
KOHALOLEK
TOE PAKKUMINE
HOOLIV SUHTUMINE
JULGUSTAMINE
ENTUSIASMI JAGAMINE

LEIDLIKKUS

*MA EI OSKA ALATI
MÕTESTADA OMA
KOGEMUST, Kalle 18.a*

KATSETAB, LOOB, VÕTAB RISKE

VAATA, MIS ON OLEMAS
ÕPI OMA SIHTGRUPPI
TEGELIKULT TUNDMA
LOO OMA MEESKOND
JA TOETAJATE VÕRGUSTIK
ALUSTA KUSAGILT

Mõned näited

* PÄRNUMAA NOORED HAKKAJAD KOGUKONNA TOEL TÖÖTURULE

Pärnumaa Ettevõtlus -ja Arenduskeskus www.peak.ee

Aktiviseerida pikaajalised noored töötud läbi kogukonna toetuse (40 noort aktiivlaager, mentor, nõustamine, individuaalne lähenemine, õpiabi pakkumine, filmi loomine jne).

• PÄRNUMAA KODANIKUÜHISKOND AKTIVISEERIMAS TÖÖOTSIJAID - PÕLVKONDADEVAHELINE KOOSTÖÖ TANDEMMEETODIL

Raeküla Vanakooli Keskus

(<http://www.raekylavanakool.ee/kaimasolevad-projektid/polvkondadevaheline-koostoo-tandemmeetodil/>)

Pikaajalised arenguprogrammid

Pilootprogramm NOORTE TÖÖOTSIJATE
OSALUSVÕIMALUSTE SUURENDAMISEKS NOORSOOTÖÖS
(Kiviõli, Võru, Tallinn)

`koolitused, seminarid, õppereis, strateegiapäevad

Nt, Võrus koostöö Töötukassaga (noortekeskus kui arvel
olevale noorele tööpraktika/vabatahtliku töö läbimise
koht)

Pilootprojekt KOVide noorsootöö võimekuse suurendamiseks tegelemaks kooliraskustes noortega (Narva, Kuusalu, Loksa, Pärnu), seminarid, koolitused, õppevisiit

TUGIPROGRAMM NOORTELE (alats sept 2012)

Pärnu KOV tugiprogrammi eesmärgiks on erinevate osapoolte koostöös suunata kooliraskustes noori erinevatesse huviringidesse, kus eriväljaõppe saanud juhendaja ja tugiisik tegutsevad pikema aja vältel ühe noorega, et leida igale noorele sobiv tegevus ning sellega noore enesekindluse tõusule ja õpimotivatsioonile kasvule kaasa aidata.

Vt ka:

<http://www.parnupostimees.ee/968442/oppenoustamiskeskuses-puutakse-koolimuresid-ennetada/>

Käimasolevad programmid

Väärt algatused noorte töötsijate toetamiseks (Kohtla-Järve, Kehtna, Valga, Põlva, Sillamäe),
<http://arenguprogramm.wordpress.com/>

Nt, algatus Tuult Tiibadesse ehk noorte emade toetamine

Innustavad teod kooliraskustega noorte toetamiseks (Valga, Haapsalu, Saue, Tartu, Kohtla-Järve),
<http://arenguprogramm2.wordpress.com/>

Vaata veel lisaks

Kaasava noorsootöö käsiraamat:

http://issuu.com/mitteformaalne/docs/51597_kaasava_noorsootoo_kasiraamat_lowreso

Õppematerjalid, näited, kokkuvõtted

<http://mitteformaalne.ee/kaasavnoorsootoo.html>

Käsiraamat „Noorsootööst ja noorte tööhõivest”

<http://www.mitteformaalne.ee/noorsootoo>

Noortele tööotsijatele suunatud pikaajaline

koolitusprogramm „Tulen

turule!”, http://euroopa.noored.ee/files/Tulen_turule_raport.pdf

Käsiraamat „Noorsootööst ja noorte
tööhõivest”

[http://www.mitteformaalne.ee/noorsoo
too](http://www.mitteformaalne.ee/noorsoo
too)

Noortele tööotsijatele suunatud
pikaajaline koolitusprogramm „Tulen
turule!”, [http://euroopa.noored.ee/files
/Tulen_turule_raport.pdf](http://euroopa.noored.ee/files
/Tulen_turule_raport.pdf)

MILLISE KESKKONNA LOOMISELE AITAN MINA KAASA?

